

Askeonsdag

kilde: kirchenweb.at-ostern
Oversatt fra tysk av redaksjonen.

Datoen til askeonsdagen beregnes slik:

Askeonsdagen markeres hvert år på onsdagen før 6.søndag før 1.påskedag, altså på den 7. onsdag før påske.

Askeonsdagen er fastetidens åpning. Fastetiden varer i 40 dager og er en forberedelsestid til Jesu oppstandelse fra de døde 1.påskedag. Egentlig er det mer enn 40 dager, fordi søndagene ikke er tatt med i beregningen. På hver søndag, også i faste, feirer vi Kristi oppstandelse. Derfor kan det på disse dager ikke fastes.

Hvordan askeonsdag fikk sitt navn.

Sitt navn fikk askeonsdagen fordi asken av palmene fra fjorårets palmesøndag, vigslet på askeonsdag, ble strødd av presten eller diakonen på de troendes panner og hår. Under seremonien sier presten: ”husk, o menneske, at du er støv. Og du skal bli til støv igjen”. Det var pave Urban II., som innførte dette ritualet for tusen år siden. Presten minner de troende på, at de 40 dager med bot og avholdenhet er kommet og at mennesket skal forberede seg til påske (den viktigste kirkelige høytid) med både kropp og sjel. På 1100-tallet ble det bestemt, at asken måtte vinnes fra fjorårets palme- og oljegrøner. Den nye ettervattikanske ordningen sier, at asken, etter lesningen av evangeliet, skal velsignes og deles ut til menigheten.

Asken er symbolet for det forgjengelige, bot og anger. Menneskene i det gamle testamentet kledde seg i ”sekk og aske” for å gi uttrykk for deres botferdighet. Aske ble også brukt som rengjøringsmiddel. Her ser vi en sammenheng, når vi snakker om at aske er et symbol for sjelens renselse.

Tallet 40 forekommer i bibelen veldig ofte: syndefloden varte i 40 døgn, i 40 døgn var Moses på Sinai-fjellet, folket Israel vandret gjennom ørkenen i 40 år, Jesus fastet i 40 døgn.

Man sier også at Lucifer, djevelen, som en gang skal ha vært en vanlig engel, skal ha blitt kastet ut av himmelen på askeonsdag, fordi han gjorde opprør mot Gud.

Faste og bot

I oldkirken var askeonsdagen (i den latinske liturgi ”Quadragesima”= den 40. dag) begynnelsen av den offentlige bot.

Askeonsdagen avslutter karneval, hvor det feires og festes innbyrdes. Karneval kommer fra latinsk ”carne vale”, som betyr ”kjøtt farvel”. Karneval heter på tysk egentlig ”Fastnacht” (natt før faste). Dette forteller at det opprinnelig bare har vært en natt med feiring og festing, nemlig natten før askeonsdag.

I dag er bare askeonsdag og langfredag såkalte strenge fastedager, der de troende kun skal ha et måltid om dagen, og dette uten kjøtt.

Askekors

Som symbol for bot og renselse tegner presten på askeonsdag et kors med aske på pannen til de troende. Han strør også aske på deres hode. Asken til askekorset vinnes fra brente palmegrener fra fjorårets palmesøndag. Under denne seremonien sier presten ordene: ”husk, o menneske, at du er støv. Og du skal bli til støv igjen” eller: ”vend om og tro på evangeliet”. Asken er symbolet på det forgjengelige, askeonsdagens sentrale symbol. Når de kristne får tegnet et askekors på pannen i gudstjenesten betyr dette, at de er beredt til omvendelse og

nystart. Det forutsettes, med hensyn til kroppens og sjelens helbredelse, at de er villige til å leve avholdent, når det gjelder mat, drikke og andre nytelser og forlystelser.

Elvarheim.net